

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Casopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, torek 21. marca 1944

Preis - Cena L 0'80

Naredba o zaplembi in oddaji pnevmatik

Prezident pokrajinske uprave divizijski general Rupnik je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Pnevmatike za motorna vozila (plašči in zračnice) se ne glede na njih lastnika zaplemajo:

- a) ako rabijo motornim vozilom, za katera ni izdano prometno dovolilo,
- b) ako so odvečna rezerva ali
- c) ako so vobče nerabne.

Clen 2. — Pnevmatika iz čl. 1. se mora oddati uradu za civilno motorizacijo v roku in na način, kot ju ta določi.

Za prevzeto pnevmatiko se plača odškodnina, ki jo dokončno določi v prvem odstavku imenovani urad.

Clen 3. — Neupoštevanje določb členov 1. in 2. te naredbe kaznujejo redna sodišča s kaznijo strogega zapora do 5 let in z denarno kaznijo do 300.000.—.

Denarne kazni se stekajo v sklad denarnih kazni, izrečenih po sodnih oblastvih.

Pogojne kazni se ne izrekajo. Postopek je pospešen.

Clen 4. — Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave. Naredba o prijavi podatkov o motornih vozilih, pregledu in prepovedi odsvojitve pnevmatik za motorna vozila z dne 31. maja 1941 št. 33, Službeni list št. 340/44 iz 1941, se s tem ne spreminja.

Bolgarska zunanja trgovina

Dočim je bolgarska notranja trgovina pri zvišanih cenah količin nazadovala, kaže zunanja trgovina tudi v letu 1943. rastočo tendenco. Izvozne številke večine bolgarskih proizvodov — razen kož, živalskih proizvodov in nekaterih žitnih vrst — so se zvišale. Zlasti se je zvišal izvoz rud in spiritoz. Izvoz vina je nazadoval. Na prvem mestu je v izvozu tobak. Katerega se je izvozilo za 50 odstotkov več ko prejšnje leto. — Uvoz ne kaže nobenih bistvenih sprememb. Zvišal se je uvoz soli, papirja in pohištvenega lesa, zmanjšal pa se je uvoz železa, strojev, avtomobilov in investicijskih naprav. V zadnjih letih se je struktura bolgarskega uvoza spremenila, kar je razvidno iz naslednjih števil. Surovin se je uvozilo v letu 1937. 42%, v letu 1943. pa le 17% vsega uvoza, investicijskih naprav leta 1937. 38%, leta 1943. 33%, potrošnih predmetov pa leta 1937. 20%, leta 1943. pa 50%. V zvezi s tem je treba tudi omeniti, da se je v prvih 8 mesecih l. 1942. potrošilo prostih deviz za 500 milijon levov, ki so se izdali za surovine iz inozemstva, v istem času lani pa samo za 150 milijon levov.

Delavske mezde v Bolgariji

Na konferenci voditeljev stanovskih organizacij je bolgarski ministrijski predsednik naglasil, da je v Bolgariji pri povečanju proizvodnje tudi delavske eksistenčno vprašanje zadovoljivo rešeno. Gmotni položaj nad 300.000 delavcev se je precej izboljšal. Kvalificirani delavci so imeli nekdanj po 70 do 80 levov dnevnega zaslužka, zdaj pa ima 90% vseh delavcev mezde od 120 do 180 levov. Pri 24 delovnih dneh je povprečni mesečni dohod

Nova italijanska produkcijska bitka

Kljub izdatni industrializaciji Italije v fašistični dobi zavzema vendarle v italijanskem gospodarstvu kmetijstvo prvo mesto. V Nemčiji je Italija izvažala zlasti kmetijske pridelke: zelenjavo, sadje, vino, južno sadje, riž itd. Skoraj 50% vsega italijanskega prebivalstva je bilo pred vojno zaposlenih v kmetijstvu. Kdor obišče sedaj italijanske trge, vidi, da je Italija kljub vojnim razmeram še dobro založena z živili. Po prvi svetovni vojni je morala Italija uvoziti skoraj polovico njej potrebne pšenice. Tudi uvoz masti in mesa je bil znan. Tu sta bili še vrzeli glede italijanske prehrane, dočim si je mogla za druge predmete izvozovati Italija neodvisnost v prehrani. Za Italijana je posebno važen bel kruh, torej pšenica. Posrečilo se je, da se je povprečni letni donos pšenice dvignil od 57 milijonov stotov v l. 1921. do 1925. na 73 milijonov stotov v l. 1931. do 1938. v rekordnih letih pa je dosegel tudi 80 milijonov stotov. Kruh in testenine so za prehrano Italije najvažnejše, samo sadje in zelenjava se potrošita še v večji meri. Potreba po maščobah je manjša ko v Nemčiji, surovega masla celo znatno manjša. Isto velja tudi za meso in jajca.

Zasedba južne Italije je povzročila razne preusmeritve v prehrani, ki se ne morejo od danes na jutri izravnati. Ostala pa je Italiji bogato plodna padška nižina, ki je že prej dajala polovico pšenične žetve, 75% koruzne, 100% rižne in 90% žetve sladkorne pese. Tudi tri četrtine goveje živine je bilo v gornji Italiji. So pa tu tudi središča italijanske industrije, ki potrošijo mnogo hrane. Poleg tega je zaradi prevladovanja malega kmetijskega zakupnika oddajna kvota tu primeroma nizka. Rim se je prej večinoma oskrboval z juba, danes je odvisen od severa. Naloge gornje-italijanskega kmetijstva so torej še narasle.

Podlaga za oskrbo z glavnimi živili pa je podana. V večji meri je padel dovoz zelenjave, sadja in južnega sadja, vina in maščob. Te premaknitve v produkcijski podlagi pa na potrošnika še niso prav vplivale. Če je oskrba ponekod dobra, kakor skoraj v mirnem času, drugod pa slaba, je to odvisno, če gre za pasivno ali agrarno aktivno pokrajino. Ligurija, Istra, Rim so bile vedno pasivne pokrajine. Glavni vzrok za težave v prehrani pa je v desorganizaciji italijanskega trga, ki je nastala takoj po nastopu Badoglioje vlade. Prefekti so takrat deloma zaradi nepojmovanja položaja deloma pa zaradi sabotaže izdali za več mesecev živil. Zakonita oddaja živil se je ustavila, trgovci pa so si skušali nabaviti blago na črni borzi. Ponudba se je povečala, a večina delavstva blaga ni mogla plačevati. V kmetijskih okrajih so zaradi tega cene živilom padle.

Kmalu pa so trezni gospodarski ljudje spoznali, da se mora Italija trdno boriti za svojo neodvisnost v prehrani, zlasti še, ker mora popraviti škodo, ki je nastala v času politične krize.

dek 4000 lejev, kar je približno toliko ko mesečna plača nižjega državnega uradnika.

Na podlagi prejšnje produkcijske podlage je sedaj italijansko kmetijsko ministrstvo v ozkem sodelovanju z nemškimi kmetijskimi uradi proučilo sredstva in pota, da se uspešno vodi nova italijanska produkcijska bitka. Povsod se naj dosežejo maksimalne storitve, zlasti glede povečanja površine obdelane zemlje s pšenico, krompirjem in oljnatimi rastlinami. S pšenico je bilo pred vojno posejanih 5 milijonov ha, z rižjo le 104.000, z ječmenom 199.000 in z ovsem 448.000 ha. Večja gojitve riža in koruze ni potrebna. Riža bo mogla Italija še nadalje izvažati v Nemčijo. Koruza pa se bo skušala v večji meri ko doslej uporabiti za ljudsko prehrano. Prav zelo pa se bo morala povečati gojitve krompirja.

Se bolj važne pa so maščobe, ki v Italiji pomenijo oljčno olje. Italija ima okoli 100 milijonov oljk, ki dajo letno 250.000 ton olja. Lani pa je bil pridelek mnogo manjši. Olje uporabljajo v Italiji pri kuhi, pečenju, praženju in surovo maslo ter mast se uporablja mnogo manj. Nemčija je porabila pred vojno na glavo prebivalca sedemkrat tako

veliko surovega masla ko Italija, zato pa polovico manj olja. Pred vojno je bila italijanska maščobna bilanca prav tako pasivna ko mesna. Ta bilanca se je sedaj za gornjo Italijo še poostрила, ker so odpadli dovozi iz južne Italije. Zato bo potrebno, da se z večjo gojitvijo oljnatih rastlin nadomesti izpadek oljčnega olja iz južne Italije. Tudi proizvodnja surovega masla se mora iz istega razloga zvišati in zato se mora število mlečne živine povečati. V ta namen pa je treba poskrbeti za zadostno krmo. Tudi reja svinj se mora povečati, ker je bila dosedaj svinjereja precej zanemarjena.

Italijanskemu kmetu pomaga sedaj Nemčija s strokovnimi nasveti in s konkretno materialno pomočjo. Veliko semenskega krompirja in semen sladkorne repe je že Nemčija poslala v Italijo. Poleg tega pa bo poslala še semena oljnatih rastlin, kalij in sredstva za pobijanje škodljivcev. Pogoji za uspeh nove produkcijske bitke pa je, da se vodi preudarna tržna politika s pravično uneditvijo cen.

Po (»N. Wiener Tagblatt«.)

Trgovina Finske z Jugovzhodom

Pri finski izmenjavi blaga z jugovzhodno Evropo so najvažnejše gospodarske zveze z Romunijo in Turčijo. Romunija je sklenila svojo trgovinsko pogodbo s Finsko že 28. avgusta l. 1930., v poznejših letih pa je bila ta pogodba že večkrat razširjena in izpopolnjena. Trgovina z Romunijo pa se je enostransko razvila, ker se Finski ni posrečilo, da bi s svojo proizvodnjo kompenzirala romunske dobave zemeljskega olja in drugih važnih proizvodov. Lani 19. avgusta je dobil finsko-romunski trgovinski promet novo podlago, ker je bila za leto 1944. za vsa blagovna izmenjava določena vrednost 500 milijonov finskih mark. Doslej se je finski blagovni promet iz Romunije in v Romunijo razvijal takole:

	Uvoz	izvoz
(v milijonih f. mark)		
1939.	4.4	3.8
1940.	7.4	1.6
1941.	171.2	2.0
1942.	155.9	0.02
1943.	84.0	99.6

Primerno razmerje med uvozom in izvozom je bilo samo l. 1939. in lani in da bi pri tem ostalo ter da bi se dosegla dogovorjena in pričakovana vrednost blagovne izmenjave 500 milijonov finskih mark v letošnjem letu, bo treba odpraviti tudi razne transportne ovire. Blagovni promet med obema državama se namreč opravlja po dolgi poti skozi vrsto evropskih dežel in šele lani se je posrečilo preprečiti daljše zastoje.

In letos je bilo dogovorjeno, da bo Romunija izvažala predvsem izdelke nafte, oljnatih tropine, pšenico in tobak, Finska pa izdelke iz lesa in papirja, celulozo ter gotove lesene hiše.

S Turčijo trguje Finska po trgovinski pogodbi od 20. junija 1936., v okviru te pogodbe pa je od lanskega aprila dogovor o kompenzacijah. Zaradi prometnih te-

žav in z ozirom na finski klirinški saldo pa se blagovni promet ni razvil tako, kakor bi bil mogoč v drugih razmerah. V milijonih finskih mark je bila vrednost finskega uvoza in izvoza naslednja:

	uvoz	izvoz
1939.	87.7	91.2
1940.	27.9	19.7
1941.	68.1	52.7
1942.	45.4	17.1
1943.	47.6	22.4

Finska izvažala predvsem izdelke svoje papirne industrije, vžigalice in vezane plošče, dobiva pa iz Turčije seme oljnatih rastlin, oljnatih tropine, opij, strojila, bombaž, tobak in volno.

Pri blagovni izmenjavi Finske z Jugovzhodom je na tretjem mestu Madžarska. Izmenjava blaga med Finsko in Madžarsko se razvija zelo uspešno. Po vrednosti je izmenjava blaga med obema državama zdaj desetkrat večja kakor l. 1941. Takrat je bila vrednost madžarskega izvoza iz Finske 3.16 milijona pengö, blago, ki ga je dobila Finska iz Madžarske, pa je bilo vredno 3.9 milijona pengö. Za Madžarsko so posebno važne finske dobave celuloze, Finska pa dobiva iz Madžarske kmetijske in deloma tudi industrijske proizvode. Lani je dosegla blagovna izmenjava med Finsko in Madžarsko vrednost 400 milijonov finskih mark. Letos, če ne bo transportnih ovir, se bo izmenjava povečala ter bo po vrednosti na višini, ki je bila dogovorjena med Finsko in Romunijo. Pri blagovnem prometu s Finsko ima Madžarska take težave in ovire ko Romunija.

Večina gostiln v Tokiu, t. j. približno 30.000, je morala 5. marca ustaviti obratovanje. Za več let pa se zapro vsi bari, bifeji, kavarne in plesišča. Število obiskovalcev gledališč in kinov ne sme presegati določene kvote. Kdor bi ostal zaradi zaprtja obrata brez sredstev, dobi nekaj odškodnine. Delovni čas v uradih je podaljšan in delajo uradi tudi vse nedelje.

Za napredek sadjarstva v Romuniji

Po strokovnjaški cenitvi je v Romuniji okrog 100 milijonov sadnih dreves, ker pa v nekaterih pokrajinah sadjarstvo ni urejeno in razvito, se lahko reče, da se pridobiva sadje samo od 50% sadnega drevja. Za napredek sadjarstva je kmetijsko ministrstvo v zadnjih treh letih v sodelovanju z združenji ustanovilo 14 tvornic za marmelado in 10 sušilnic za sadje ter jih opretilo s stroji iz Nemčije. Važna naloga je tudi ureditev in razširitev drevesnic, da bi dajale na leto sadjarjem namesto dose-danih 300.000 okrog 1.5 milijona sadik.

Industrija na Sedmograškem

Bukareški dnevnik »Universul« je opisal razvoj sedmograške industrije ter navedel, da je bilo l. 1919. v mestu in okrožju Kronstadt 50 industrijskih obratov za izdelovanje tekstilnega blaga, celuloze, papirja, spirita, piva, likerjev, sladkorja in kovinskih izdelkov. V tej industriji je bilo blizu 5700 delavcev in nameščencev. V nemških rokah je bilo 36 industrijskih podjetij. Zdaj pa je v mestu Kronstadt 122 tovarn, v okrožju pa 113 in vsi ti industrijski obrati imajo 37.400 delavcev. V romunskih rokah je v mestu 25, v okolici pa 38 industrijskih podjetij, romunski kapital pa je udeležen tudi pri 11 nemških podjetjih.

Ameriški zakon o posoji in zakupu

Kaj je prav za prav namen tega zakona, o tem piše »Deutsche Adria-Zeitung« med drugim naslednje:

Vedno bolj jasno se kaže, da služi ta zakon prodiranju ameriškega kapitala in blaga v druge države. Posebno se uporablja v ta namen nejasnost glede klavzule o plačilu blaga. Posebno poučne so v tem oziru zahteve vodilne ameriške industrijske zveze (National Association of Manufacturers). Dočim mora po določbah zakona o posoji in zakupu plačati prejemnik le z blagom, ki je še na razpolago, zahteva omenjena zveza, da se prizna kot protidajalev popolna enakopravnost ameriškega gospodarstva v vseh prejemnih državah. Zlasti naj bi te države priznale ameriškim ladjam isti položaj ko lastnim. Prejemna država naj bi prepovedala tudi vse kartele o določanju cen in urejanju trga. Nadalje naj bi imelo ameriško civilno letalstvo popolnoma iste pravice ko lastno letalstvo dolžniške države. Končno pa naj bi imele Združene države Severne Amerike popolnoma prost dostop do vseh surovinskih virov dolžniške države. Ta zahteva je seveda v prvi vrsti naperjena proti angleškemu dominionom in kolonijam, a tudi proti francoskim, holandskim, belgijskim čezmorskim deželam. Ameriški gospodarski ljudje nastopajo povsod z zahtevo, da mora veljati za ameriško gospodarstvo popolna enakopravnost v vseh dolžniških državah, da se pač te države ne bi smele braniti, če bi ameriško blago preplavljalo njih trge. Vsako priliko uporabljajo Amerikanci, da utrde svojo gospodarsko ekspanzivnost in pri tem jim posebno dobro služi zakon o posoji in zakupu.

Denarnišvo in zavarovalstvo

Nemška dividenda

Dividende, ki so jih izplačevale nemške družbe, so v l. 1933. do 1940. stalno naraščale in se dvignile od povprečno 3.27% na 6.60%. Ta dvig jasno dokazuje, da se je v Nemčiji po l. 1933. doba kriz nehala. Po izbruhu vojne pa so dividende padle, kar pa nikakor ne dokazuje, da bi padla rentabilnost podjetij. Še manj bi bilo pravilno pripisovati bombnim napadom vzrok za nazadovanje dividend, ker na eni strani povzročena škoda ni bila tako velika, na drugi strani pa je bila od države plačana odškodnina polno nadomestilo. Po zasebni cenzitvi so padle povprečno dividende v stari Nemčiji na 4.73%. Ta razvoj jasno kaže, da dobiva delnica, ki je bila v prostem gospodarstvu rizično-papir prve vrste, vedno bolj značaj rentnega papirja in se zato tudi dividenda približuje obrestni meri rente.

Pezeta se je utrdila

Letno poročilo španske državne banke (Banco de Espana) za leto 1943. jasno dokazuje dvig španskega gospodarstva in utrditev peze. Aktivna banka so znašala ob koncu 1943 skupno 69,15 milijard pezeta. Deponirane vrednote so narasle od 18.67 na 16.38 milijarde, kontokorentni računi pa od 4.24 na 4.93 milijarde pezeta. Obtok bankovcev se je zvišal od 15.74 na 16.38 milijarde. Poročilo opozarja na nadaljnji konjunkturalni razvoj na španski efektivni borzi. Banka, ki ima 177 milijonov pezeta delniške glavnice, je dosegla lani 85 (1942 62.2) milijonov pezeta čistega dobička in bo izplačala 2.8% dividende.

Tečaj delnic so na italijanskih borzih v februarju nekoliko popustili, kasneje pa so se popravili. Obveznice vojnih posojil so se povprečno dvignile na 80-90% nominalne vrednosti, dočim so padle v lanskem septembru na 60%, v svobodnem prometu pa še bolj. V zasedeni Južni Italiji pa se giblje tečaj državnih papirjev okrog 20%.

Med Italijo in Japonsko se je dogovoril tečaj lire na 588.04 lire za 100 jen.

Novi angleški vojni proračun bo predvideval vojne izdatke v višini pet milijard funtov.

Občni zbori

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani ima 19. redni občni zbor v četrtek dne 30. marca ob 16.40 v ravnateljstvu banke. Dnevni red običajni. Vsaj 5 delnic je treba položiti vsaj pet dni pred občnim zborom pri blagajni banke.

Učiteljska tiskarna d. d. v Ljubljani ima glavno skupščino dne 23. aprila ob 10. v prostorih Učiteljske tiskarne. Če ta skupščina ne bi bila sklepna, bo ponovna skupščina 7. maja ob 10. na istem kraju in z istim dnevnim redom in bo veljavno sklepala ne glede na zastopano delniško glavnico. Vsak delničar ima na skupščini za vse delnice le en glas, sme pa zastopati druge delničarje s pooblastilom z glasovalno pravico, a ne več ko štiri.

»Motvoz in platno«, d. d. v Grosupljem ima 22. redni občni zbor 1. aprila ob 11. dopoldne v posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke. Na dnevnem redu je tudi predlog upravnega sveta o provedbi likvidacije družbe in volitev likvidatorjev in nadzorstva. Delnice se morajo položiti osem dni pred občnim zborom pri blagajni Ljubljanske kreditne banke.

Odprava konkurza

Konkurz o imovini tvrdke Ivan Rožman, stavbeno podjetje v Ljubljani se odpravlja, ker je bila razdeljena vsa masa.

Vzajemnost kmetištva in industrije na Slovaškem

Slovaški gospodarski strokovnjak dr. Rudolf Briška je nedavno na zborovanju slovaških agronomov predaval o temi »Odnosji med kmetijsko in industrijsko proizvodnjo« ter poudarjal, da je narodno gospodarstvo najbolj uspešno, če je med kmetijsko in industrijsko proizvodnjo ravnotežje in če kmetje sami vodijo kmetijsko industrijo. Podal je tudi pregled slovaške kmetijske industrije, iz katerega navaja »Südost-Echo« naslednje podatke:

Proizvodnja sladkorja je najvažnejša panoga slovaške kmetijske industrije. Slovaška ima 7 velikih sladkornih tovarn, ki pa ne služijo interesom kmetov, ker so v rokah privatnega kapitala, upanje pa je, da se bo v tej industrijski panogi polagoma uveljavil združni kapital. Med kampanjo dela je v sladkornih tovarnah okrog 6000, v ostalih mesecih pa okrog 2000 delavcev. Letna proizvodnja sladkorja je okrog 480.000 metriskih stotov, od česar ostane po domači potrošnji ena petina za izvoz. Po vojni sladkorja sploh ne bo kazalo izvažati, ker se bo morala zelo skromna domača potrošnja povečati. Na slovaškega prebivalca pride letno samo 14 kg sladkorja, na češkega pa je prišlo povprečno 40 kg.

Industrija špirta je po svoji važnosti za kmetijstvo na drugem mestu. Njeni obrati prevzemajo od kmeta krompir, dajejo mu pa v obliki tropin in ostankov dragoceno krmo za živino. Na Slovaškem izdelujejo špirit predvsem iz krompirja, iz repe in v zadnjem času tudi iz odpadkov staničarstva in le v skromni meri. Dobro je, da so obrati industrije špirta porazdeljeni po vsej deželi in da tako tudi v krajih s slabo razvitim prometom ni težav pri dobavi krompirja. Za kmetijstvo najbolj važno pa je to, da se je pri industriji špirta dobro uveljavilo združništvo. Zdaj je na Slovaškem 280 združnih obratov za izdelovanje špirta z dnevno kapaciteto 3176 hl in 9 industrijskih podjetij z dnevno kapaciteto 565 hl. Letna proizvodnja je okrog 260.000 hl, domača potrošnja pa približno 140 tisoč hektolitrov. Krompirja in drugih surovin porabijo vsi obrati na leto okrog 2.5 milijona metriskih stotov. K industriji špirta je treba prišteti še obrate, ki producirajo na leto okrog 2400 hl žganja.

Tovarne škroba imajo tudi krompir za glavno svojo surovino. Obratov je devet in bi lahko zdaj še kakih 90 odstotkov svoje proizvodnje izvažali, dokler se ne poveča potrošnja škroba v tekstilni in papirni industriji ter pri apreturah in izdelovanju vžigalic. Da ne bi bile zaloge škroba prevelike, izdelujejo nekatere tovarne tudi krompirjevo moko.

Tovarne slada so na Slovaškem štiri in so prej skoraj vso svojo barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova 3 Telefon št. 22-72.

Tel. 40 88

Drva - Premog

GOMBAČ

Gledališka 14

Tel. 40 88

proizvodnjo izvažale, ker je bila domača potrošnja zaradi slabo razvitega pivovarstva le majhna. Slovaška ima zdaj 13 pivovarn, ki so že dosegle letno proizvodnjo 350.000 hl. Zdaj se je proizvodnja seveda zmanjšala zaradi pomanjkanja hmelja in ječmena.

Mlinska industrija izkorišča samo polovico svoje kapacitete. Njenih 1822 obratov zmelje letno namesto nekdanjih 100.000 vagonov samo še kakih 50.000 vagonov žita.

Vse ostale panoge industrije za predelovanje kmetijske proizvodnje so šele v začetku svojega razvoja. Največ uspehov obeta predelovanje mleka. V deželi je vedno več mlekarin, ugodne pogoje za svoj razvoj pa ima tudi konzervna industrija v zvezi z razvojem in napredkom sadjarstva, vrtnarstva in živinoreje. Pri panogah kmetijske industrije, ki so šele v razvoju, bo imelo združništvo že od začetka glavno vlogo in bo tako dobro zajamčena vzajemnost med kmetijstvom in industrijo.

Trgovinski register

Vpisi:

Saksida - Gašperšič, Ljubljana. Obratni predmet: črkoslikarstvo. Javna trgovska družba. Družbenika: Saksida Angelj, črkoslikar in Gašperšič Pavel, črkoslikar, oba iz Ljubljane. Družbo zastopa samostojno Saksida Angelj.

Tekstilna tovarna Vlaj & Ko., Ljubljana, Tržaška cesta. Obratni predmet: tekstilna industrija vseh tekstilnih tkanin. Javna trgovska družba. Družbenika: Vlaj Stefan, Wolfova in Vlaj Janez, Tržaška, oba trgovca. Družbenika zastopata firmo vsak samostojno.

Spremembe in dodatki:

Češka industrialna banka, podružnica v Ljubljani. S sklepom predstojništva Živnostenske banke kot pravne naslednice Češke industrialne banke se je družba razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorja: Tavčar Ante, ravnatelj podružnice Splošnega jugoslovenskega bančnega društva v Ljubljani in dr. Fettich Oton, odvetnik v Ljubljani.

**Suhe gobe,
gozdne in deželne
pridelke,**

kupujem po najvišjih
dnevnih cenah, vsako
količino

M. ČUČEK
Ljubljana, Sv. Petra c. 13
Telefon 31-85

Izmenjava blaga med Italijo in Romunijo

Stara pogodba o izmenjavi blaga med Italijo in Romunijo je potekla lani 31. oktobra in zaradi dogodkov v Italiji pravočasno ni bila obnovljena. S pogodbo so potekle in prenehale tudi romunske carinske olajšave za blago, ki je konec lanskega leta in letos po starem dogovoru prihajalo iz Italije v Romunijo. To blago se je kopičilo v carinskih skladiščih, ker romunski odjemalci niso mogli plačati višjih carinskih pristojbin. Da bi bilo konec tega zastoja, so staro pogodbo podaljšali do 15. marca in romunsko finančno ministrstvo je odredilo, da veljajo za blago, ki je že prispelo iz Italije, stare carinske olajšave. Pošiljkatve iz Italije tvorijo predvsem tekstilno blago.

Tekstilno blago in tekstilni izdelki, ki jih bodo po novi pogodbi izvozili iz Italije v Romunijo, bodo vredni okrog 290 milijonov lir.

Gospodarske vesti

Urad DAF za povečanje storitev poroča, da je bilo v l. 1943. 110.000 nemških delavcev in žen izučenih za namestnike obratovodij.

Hrvatsko socialno ministrstvo je zvišalo podporo za brezposelne na največ 450 kun na dan. Ministrstvo je nadalje ustanovilo poseben sklad za sezidavo vajenskih domov.

Omejitve glede potrošnje električnega toka je mestno glavarstvo v Zagrebu odpravilo.

Izdelovanje in prodaja peciva iz bele moke sta bili v Beogradu prepovedani.

Površina s sončnim semenom posejane zemlje se je dvignila v Bački od 5000 ha v l. 1938. na 40.000 ha v l. 1942. in na 80.000 ha v l. 1943.

Oskrba s tekstilnim blagom je za civilno prebivalstvo na Bolgarskem bolj slaba in zato se je odločila direktorja bolgarskih železnic, da nabavi za svoje delavce v inozemstvu 30.000 dežnih plaščev. Vlada je oprostila uvoz teh plaščev vseh carin in pristojbin.

Turška vlada je uvedla omejeno delovno obveznost za delo na turških progah. Brezposelni delavci, nosači in kmetijski delavci v starosti od 18. do 40. leta, ki stanujejo v bližini železniških prog, se morejo obvezno prirediti k delu na železnicah.

60 milijonov turških funtov dodatnega kredita je dovolila turška vlada turškim železnicam za nabavo železniškega materiala.

Mednarodni vzorčni velesejem v Izmiru bo od 20. avgusta do 20. septembra. Turška vlada se je že začela pogajati z drugimi državami radi njih udeležbe na velesejmu.

V Turčiji so po uradnih podatkih narasli v zadnjih letih življenjski stroški za 43.6%.

Svedski državni dolg je narasel v februarju za 38 na 9835 milijonov

kron. Najbolj se je dvignil obližni dolg, in sicer za 27 na 5969 milijon kron.

Danska paroplovna družba Torm plača za l. 1943. zopet 12 odstotno dividendo.

Zaradi stavk je bilo lani v Angliji izgubljenih 1.8 milijona delovnih dni od izbruha vojne pa 5.7 milijona, USA pa je bilo lani 3750 (predl. 2968) stavk, zaradi katerih se je izgubilo 21.7 milijona delovnih dni.

Vlada v Iraku je odredila takojšnje racioniranje tekstilnih izdelkov, ki je v zadnjem času to blago tako zelo primanjkovalo, da so se morale uveč oblačilne nakaznice.

Pet najvplivnejših ameriških paroplovnih družb, ki praktično repozirajo vso trgovinsko brodovje p. zastavo USA, je ustanovilo ameriško nacionalno pomorsko zvezo. V zvezi to ustanovitve se govori, da morajo imeti USA po vojni 40-50 milijonov ton trgovinskega brodovja, da bodo kos prav vsaki konkurenci.

Irski bodo USA ustavile dobavo bencina, žita in premoga, če Irski agodi Rooseveltovi zahtevi, da pretrdi diplomatske zveze z Nemčijo in Japonsko. Po poročilih iz Irske je irski narod proti sprejemu ameriških zahtev.

Skladišča japonskih monopolističnih družb za riž in tobak se bodo v sklopu japonske vlade uporabila v skladiščenje riža, žita in krompirja. Dosedaj se spomladi in poleti ta skladišča niso uporabljala.

Japonska vlada je odredila, da se nadaljnjih 430 bank in podružnic ustavi svoje obratovanje. Ostalih 4500 denarnih zavodov bo moglo zmagovati svoje posle kljub večjemu vlačevanju ljudi, ker delajo sedaj tu ob nedeljah.

168.000 Japoncev, ki je bilo doslej zaposlenih v pisarnah in trgovinah, bilo s 15. marcem nameščenih v vojaških in industrijskih, na njih mesta pa so prišle žene.

Zahvala

vsem, ki so dne 10. marca 1944 ob pol 17. uri popoldne sprejeli našega zlatega očka, brata, svakega gospoda

OBLAKA IVANA

na njegovi zadnji poti na višje pokopališče. Posebna zahvala čduhovščini, g. dr. Jamšku za njegovo skrbno nego, pevcem za srce segajoče žalostinke, vsem, ki so počastili spomin pokojnika venci in cvetjem, kakor tudi častnemu spremstvu Trgovske akademije.

Priporočamo ga v molitev.

Ljubljana, dne 17. marca 1944

OBLAKOV

„SCANDALI“ HARMONIKE

VELIKA IZBIRA DO 30. T. M. — IZREDEN POPUST

STANKO KARLOVŠEK

GLASBILA — RADIO APARATI

LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 8

Cement in strešno lepenko

dobavi po izjemni ceni tudi v vagonskih pošiljkah

tvrdka

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino v Ljubljani

Priporoča se:

A. JANEŠ

delikatesna trgovina

Ljubljana, Ulica 3. maja